ԻՐԱՀԻՆՃԻՒ—ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՕ — 65 ՃՈՒՄԱԼ—ԷՐԹԷՍԻ 18—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ — 1854

ՄԷԾՄԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշխող Մեծմայրը Հավատիս, հեր հաֆթա ճուռմնա էրթէսի կիւնէրի տաղբտրաճագ տրբ։

Սէնէսի բէշլի օլարագ	120	ղրշ
Ալթը այլըղը քէլալիք	65	–
Իւչ այլըղը քէկալիք	35	–
Վէ պիր նուսխասը	3	–

Տաշքալաբ իշլուն պէհէր նուսխասընա 20 փարա քօսթա մասրաֆը զամմ օլունուր։

Իլանաթրնպէհէր տրբաբ պիր տէֆա իշլուն 60 փարա
Իքի տէֆա իշլուն պէհէր տէֆասընա . . 40 „
Իւչ տէֆա իշլուն պէհէր տէֆասընա . . 30 „
Իւչ տէֆատան զիատէ օյան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իշլուն այրրճա բաղալրգ օլունուր։
Տաշքառան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթրն քօսթա մէսարիֆէրի, կէօնտէրէնէլրին իւզրինէ տիր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԻ, ՊԷԼԷՏԻՅԻ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԷՎԱՏՐ, ՆԱՖԻԱՅՐ, ԱԱՅԻՐԻՅԻ ՄԻՒԹԱԼԻԹ ԹԱՂԹԹԱԹ

ԱՍԻԹԱՆԷ 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

Սէլանիք վալիսի, Զապթիյ միւշիրի սապրգ տէվլէթլու խայրէսին բաշա հաղբէթլէրինէ։

Զապթիյէ նէզարէթի, մէճլիսի վալա ագասընան տէվլէթլու Իկղէթ փաշա հաղբէթլէրինէ։

Եանէա վալիսի, Պէլզատա մուհաֆիզը սապրգ տէվլէթլու Իկղէթ փաշա հաղբէթլէրինէ։

Պէլզատա մուհաֆիզըզը, տէվլէթլու Սպիկ փաշա հաղբէթլէրինէ իհսան վէ թէվճիհ գելընմիշընը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ։ Մուգատտէմ տաֆի իլան օլունտուղու վէճհ իլէ Ինկիլիզ տէվլէթի Խարլամէնթօ մէճլիսի ալաֆրանկա դեկտեմբերին օն իքիսինտէ, պիղզաթ Դրալիչա ճէնապէրինին հուզուրի իլէ քիւշատա օլունուպ միւշարէյհանընն նութգուրէ ամիսինտէն, մէսէլէյի Շարգիյէյէ միւթալիք օլան բարչասը, իպթիտա թէլէղրաֆ վասէթասը իլէ նէշր օլունմուշ տուր քի պու տուր։

„Միլորաբաբ, վէ Միւսիւլէր։

„Թէշէպպիւս իթթիֆիգ շումուհարէպէյի ճէսիմէյի տահա զիատ պիր շիտաէթ վէ իֆրաթ իգտամ իլէ իլէրի վարտըրմագ իչիւն, լաղմ կէլէն թէտապիր պիթթէէմիւլ ի-ճապը իգթիզասընա պագըմագ իւզրէ սիղէրի պէօյէ պիր ֆէվգ էլ-ատ վագթտա մէճլիսէ ճէլպ վէ ճէմ իլէ միշիմ։

„Գրընմտա օլան գուվվէի ասքէրիէմիզի արթըրմագ իւզրէ, հէր նէ ֆէտասէարլըզ լաղմ կէլսէ տիրիզ օլունմամագ էմէլիմիզէ սիղէրին տաֆի մուվաֆագաթ կէօսթէրէճէյինիզէ շիւպհէմ եօգ տուր։

„Ֆրանսա իմբէրաթորու ճէնապէրինին ասքէրի շէճաէթ միւէսսիրէրինին խալիսանէ մուավէնէթի, վէ պիրլիքատ մահհար օլունան շէրէֆը զաֆէրլէ, միլլէթէն պէնինտէ բարլթէի հուսպու խալիսէթ ան պէ ան թէքիա գելընմագտա տրբ։

„Ա.սթրիա տէվլէթի իլէ Թանզիմ օլունան ահնամէնին հիւանիւ իթիամէ վասլ օլմուշ օլտուղունու տաֆի սիղէրէ մէհմունէն թէպշիր իտէրիմ։ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրանընն պիլ իթթիֆագ մէշղուլ օլտուգլարը շու մէսէլէյի խայրիյէի ումմիմիյէյէ, պու եիւզտէն տաֆի ազիմ մէնֆաաթ մէմուլ իթմէքտէյիմ։

„Լէ հասըլ շու ճէնկին պիր նէթիճէի խայրիէ իլէ իթիամ բէզիր օլաճաղընա տաֆի իւմիւտվար օլտուղումու նիհայէթը քէլամմտա սիղէրէ պէյան իտէրիմ։„

— Դրալիչա ճէնապէրինին նութգունա Խարլամէնթօ մէճլիսինտէն տաֆի բէսամէն պիր ճէվապ վերմէք, վէ պու ճէվապտա վիւքէլանընն բօլիթիգասը Թահսին վէ եախօտ բէտտա օլտուղունու պէյան իթմէք հիւքիւմմաթը մէշրուութէ նէզլէրինտէ ատէթ օլտուղու տաֆի մալիւմ տիւր։ Պու տէֆա նութգու մէզկուրուն ճէվապը վիւքէլա իլէ պաղը | օրտալար պէյնինտէ խայրաճա միւզաքէրէյէ միւճիպ օլմուշտուր շէօյլէ քի, պաշ վէքիլ | օրտա Ա.պէրտին, սապրգ պաշ վէքիլ | օրտա Տէրպինին պաղը պահուլարընը գապալ իթմէյիպ։ „Պիզիմ „միւրատմըզ, մէճլիս տաֆի Ա.սթ„րիա իլէ ապտ օլունան ահնամէ„տէն մութլագա խոշնուտ վէ մէմ„նունն օլտուն տէմէք տէյիլ տիր, իւ„լա գրալիչա ճէնապէրինին Ա.սթ„րիա տէվլէթի իլէ պիր ահնամէ„իմզա խլէսինին, վէ պունտան պէօ„յիւք պէօյիւք մէնֆաաթլար մէ„մուլ իթթախսինի մէճլիս ֆագաթ մէմ„նունէն տույմուշ օլտուն տէմէք „տիր։ Վէ զանն իտէրիմ քի պէօ„լէ պիր մէմնունիյէթ, ահնամէյի „մութլագա Թահսին իթմէք տէմէք „տէ տէյիլ տիր „տէտի։

Լ օրտա Տէրպի պունա ճէվապ վերիպ։ „Դրալիչանընն նութգունա վէ„րէճէյիմիզ ճէվապտա պէօյլէ պիր շէյ „եազմագ, գրալիչա ճէնապէրի վէ „վիւքէլասը, Թանզիմ իթմիշ օլտուգ„լարը ահնամէյի քէնտիքէնտիլէրին„ճէ Թահսին իթմիշ օլտուգլարը պիզէ „տէ միւճիպի իֆթիխար օլմուշտուր „տէմէքլէ պէրաբէր տիր „տէտի, վէ պու քէլամ մէճլիս տաֆի կիւրմիւշ տիւր։ Պատէհու մումայիլէյհ | օրտա Տէրպի վիւքէլայա գարշը շու վէճհ իլէ նութգ իթմիշ տիր։

„Ինէ՝ ղէճ օլտո՝։ Պու տուր վիւքէ„լայը հաղբրէ բօլթիգասընին միւ„ճիպի Թէէսսիֆ օլաճագ քէլամը „իպթիտասան սօնունա գատար։ Ի„լանը հարպը ֆէ՝ ղէճ իթթանինիզ, „Ռուսիանընն Ի՝բրութու կէչիպ Ալլահ „Պուղասանա Թէճալուզ իթմէսինի „ֆէ՝ ղէճ իլանը հարպէ միւճիպ ասլ„ընրզ. իլանը հարպը ֆէ՝ ղէճ իթ„տինիզ. Դարա սէնիղէ ֆէ՝ ղէճ ասլ„քեր եօլասընրզ, Մինոպ գաթթա„լընն իւզրինէ ֆէ՝ ղէճ եէթիշմի„նիզ, վէ նիհայէթ ճէնկ պաշլասընը„ հալսէ նէ՞ մուամէլէ իթթինիզ։„

Դանուն միւճիպինճէ վիւքէլանընն պունլարա ճէվապ վերմէսի լաղմ կէլմէզսէսէ, եալընըզ հարպկէ վիւքէլի պիր էքի լաբերը սեօյլէյիպ։ „Վիւքէլա պիր գալ ֆասրէրէ ալտան„ը „տէտի։ Պատէհու պունան պէօյլէ վագի օլաճագ թէտապիրի, մումայիլէյհ, մէճլիսէ պէյան իտիպ, պիր ազտան սիղէրէ պիր գանուն թէքլիֆ իտէճէյիզ, պու գանուն իլէ տաֆիլիսէ ասքէրի տաֆի իսթիտա իթթախսի վէճհիլէ խարիճէ կէօնտէրիլէպիլէճէք տիր, պիզիմ միւրատը„մըզ Մալթատան, Ռիպրալթարտան, „վէ Լէտի ատալարտան մուհաֆազա „ասքէրինի ալըպ Դրբրմա կէօնտէրմէք „տիր։ Վէ պունտան պէօյլէ հէր ա„լայ օն ալթը պէօլիւկ իթթիպար օ„ղլուճաճագ տրբ, վէ պու վէճհիլէ „օլտուղու հալտէ իհթիաթ ասքէրի „Մալթատա գալապիլիր։ Բէզալիք „հէր գարտաշինալը ալայընա պիրէր „թապուր իլավէ օլունաճագ տրբ։ „(Ինկիլթէրրանընն ասքէրի պիւթիւն „կէօնիւլիւս օլտուղունտան) ումմ„ըմ քի պու ուսուլու պօղմայա հա„ճաթմըզ գալմագ, գրալիչա ճէ„նապէրի հէր թապուր իշիւն իքի „գապիթ պէրաթը կէօնտէրտի | օրտա „Բակլանա, քի չավուշտրը իլէրի„լէթմէք իշիւն տիր, Իշմալը մուհա„րէպէսինէն սօղրա պէօյէ օլուպ „պունտան պէօյէ տահի պու մին„վալ իւզրէ վագի օլաճագ տրբ։„ (մէճլիս պու քէլամը թահսին ի„տէր) Նիհայէթ, մուհարէպէյի տա„հա պիր շիտաէթլէ իլէրի վարտը„մագ, վէ տէվլէթը Օսմանլիյէնին „իսթիգլալիյէթինի թէէմին իթմէք „իւզրէ Աէվասթոբօլուն խարապ օլ„մասը էլզէմ տիր „տէյէրէք մումա„յիլէյհ նութգունու թէքմիլ իլէ միշ „տիր։

— | օնտրա 13 դեկտեմբեր։ Դրբրալիչանընն նութգունա վէրիլէճէք ճէվապ ալէլ ումում գապալ օլունմուշ տուր։

— Ա.սթրիա ահնամէսի իւզէրինէ Ինկիլիզ տէվլէթի իսարիճէյէ նազըրընա սիվալ օլունուգտա շու վէճհիլէ ճէվապ իթմիշ տիր։ „Վագի օ„լան պու ահնամէ իլէ, Ա.սթրիա „տէվլէթի պու սէնէնին սօնունա „գատար Ռուսիա իլէ ճէնկէ պաշ„լամայա մէճբուր օլմամագ, պու „ճիւմլէ էյլր Ռուսիա տէվլէթի մէղ„քիւր տէօրթ թէքլիֆ իւզէրինէ „միւսալէհէ իմզա իթմէք իսթէմէղ „իսէ, օ վագթ Ա.սթրիա տէվլէթի „Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ իլէ սիւրէթը „լէթտաֆի վէ թէտարրիւզպատ պիր „ահնամէ թանզիմ իտէճէք տիր, „Ընճագ ճէնկ իչիւն Ա.սթրիա տէվլէ„թի շիմտիտէն պիր պաղ ալթընտա „տէյիլ տիր։„

Մէղբիւր ահնամէնին տուէլը սիւլասէ թէրաֆընտան թաստիգ վէ իմզա գելընտըը խապէրի թէէլղրաֆ իլէ վասլ օլմուշ իսէ տէ, ասրլ իմզալը վարագալարը վիւքէլանընն եէտինէ վասլ օլմատըգճա, Բարլամէնթօ մէճլիսինէ պիր սիւրէթի իպրաղ օլունամայաճաղը տահի բէսամէն պէյան օ„լունմուշ տուր։

— | օնտրա 14 դեկտեմբեր։ Ինճէպի միլլէթինտէն ասքէր եաղմագ ուսուլի պու էսնատէ Ինկիլթէրրատա տահի գապալ օլունուպ, շիմտիլիք պէն պէշ եիւզ նէֆէրտէն միւրէթթէպ պիր | իվա ասքէր թէրթիպ օ„լունտուղու իլան օլունմուշ տուր։

— Ինկիլիզ Խարլամէնթօ ազասընտան Ռօն Պրայթ նամ քիմսէնէ ի„ֆա՝լ վէ քէլամընտա Ռուսիա թէ„րաֆտարը օլտուղու մուախատարէն աղնաշքիլըգտա, Մանչէսթէր ահնամէսի ալսի թօփլանըպ վէ Դարիգաթոբա հիյէթինտէ մումայիլէյհին պիր մուգավատան սիւրէթինի եաբըպ, մահալլէ մահալլէ եուհամ սէտալէրի իլէ տօղաշտիրըլըգտան սօղրա պիր մէյտանէ կէթիրիպ ատէշլէ տահի եագմըշլար, վէ մումայիլէյհին պու սիւրէթինէ իթթիֆիքլէրի հագարէթ վէ բէզալէթէ գանատաթ իթմէյիպ, Խարլամէնթօ մէճլիսինէն թարտ օլունմասընը տահի պա արզուհալ թալէպ իլէ միշլէր տիր։

ՖՐԱՆՍԱ։ Վ իէննատա գեկտեմ. 2 ահնամէսի իմզալանտըգտան սօղրա, իմբէրաթոր Նաբօլէոն ճէնապէրի թէրաֆընտան, Վ իէննատէ միւդիմ Ֆրանսըզ սէֆիրի Պարոն Պուրգրնէ ճէնապէրինէ | էժիօն Տ՝օնէօր նշանընրն Ղրան Ղրօա րիւթպէսի վէրիլմիշ տիր։ Մումայիլէյհ Պարոն Պուրգրնէ ճէնապէրի 1848 է գատար լուի Ֆիլիպ հիւքիւմէթի զէմանընտա, Ա.սթանէտէ տահի էլչիլիք իթմիշ տիր։

— Ֆրանսատան վէ Ինկիլթէրրատան կէլէն բէսմի վէ զայրը բէսմի զաղէթալարտա, մէզքիւր սէօրթ թէքլիֆին միւսալէհէյէ քիֆայէթ իթմէյէճէյի ալէլ ումում պէյան օ„լունմագտա տրբ։

ԱՒՍԹՐԻԱ։ Ա.լման թէրաֆընտան կէլէն զաղէթալարընն քեսֆիֆէսինտէ 2 դեկտեմբեր ահնամէսի իւզէրինէ կէօնակէօն մուպահասալար վար իսէ տէ, ճիւմլէսինին մանալի շու վէճհիլէ խիւլասա օլունմուշ տուր։

Ա.սթրիա, Ֆրանսա, վէ Ինկիլթէրրա թէրաֆընտան Ռուսիա տէվլէթինէ պիր այ վատէ վերիլիպ, պու պիր այ զարֆընտա ազասթաս 8 թարիխսէ եաղընան միւզէքքէրէտէ պէյան օլտուղու վէճհ իլէ մալիւմ օլան տէօրթ տասս իւզէրինէ միւսալէհէ միւքեալէմաթընա բաղը օլուպ օլմայաճաղընը պէյան իթմէսի մանթըւպ օլունմուշ տուր։ Պու թէքլիֆիէրի Ռուսիա տէվլէթի գապալ իթթախսի կիպի, Ա.սթրիա իլէ գարարկիր օլան ահնամէ սիւրէթը թէարրիւզի վէ թէտաֆի հիւքմիւնտէ իճրա օլունաճագ տրբ։ Այօգ պու թէքլիֆիէրի Ռուսիա տէվլէթի գապալ իթթախսի հալտէ, գաթի պիր ահնամէ թանզիմ վէ իմզասընա էքի այ միւտէթ տուհա վերիլէճէք տիր։ պու էքի այ զարֆընտա վագի օլաճագ միւքեալէմէտէ պիր շէյ գարար վերիլէմէսի հալտէ, Ա.սթրիա տէվլէթի Ռուսիայա իլանը հարպ իսէճէք օլուպ, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ պիլ իթթիֆագ պարրչ իթմէսինէ Ա.սթրիա տահի իսէճէյէճէք տիր։

Պու ճէնկ հէր նէ նէթիճէ պուլսա Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլէրի Ա.սթրիանընն թէմամիէթը միւքինէ քէֆալէթ իսէճէք տիրլէր։

Բրուսիա տէվլէթի իլէ սայրը Ալամանի հիւբիւմէթլէրի տախի պու ահանամէյէ հիսէտտար օլմագ իւզրէ տավէթ օլունամագլար տըր։

Իմտի նէթիճէյի հալ Վիէննա ահանամէսի շու վէճհիլէ խիւլասա օլունապիլիր։

Լյա օ տուբ քի նիհայէթ իւշմանա գատար, եանի ալաֆրանկա մարթըն 2 սինէ գատար Բուսիա տէվլէթի մէղլիւբ տէօրթ թէքլիֆէր իւզէրինէ պիր ահանամէ իմզալանարագ վէ եա տախի Ֆրանսըզ, Ինկիլեզ, վէ Աւսթրիա, եանի իւշ տէվլէթ գարշը գօմայա մէճպուր օլմագ տըր։

— Օրթ—Տայլ—Բօրնամ Նէմճէ զաղէթասընա տախի շու վէճհիլէ եաղըը տըր։

Աւսթրիա տէվլէթի սօն մանթլուպաթընը Բուսիայա պէյան խլէմիշ տիր։ Բուսիա մէմալիքինին թէմամլէթինէ տօգունուլմայաճագ տըր. անճագ մէղբիւբ տէօրթ թէքլիֆտէն մատատա, ճէնկ մէսաբիֆաթընին թաղմնի տախի միւսալէ հէյէ սասա պէյան օլունամագ տըր։ Տէվլէթը ալլայ թէպասընան օլան Օրնհօտօգա Բումլար իւզէրինէ Բուսիա տէվլէթինին հիմայէթի գապուլ օլունմայաճաղը, վէ հուգուգու սալթանաթը սէնիէնին մուղայիրինտէ օլաճաղը տախի թէֆհիմ գըլնմըշ տըր։

Պէշ տէվլէթ, իրիսթիանլարդան իմթիազաթ վէ միւսաւաթընա քէֆալէթ իստէճէլէր տիր։ Ուլահ Պուզան վէ Սըրպատա Բուսիա հիմայէթի ֆէսխ օլունամագ տըր։ Գարա տէնիզտէ ճիմնէնին սէրպէսթճէ սէյրը սէֆայինի, Սէվասթոփոլ գալէլէրինին եէր իլէ եէքսան օլմասը վէ սայիր Գարա տէնիզ սէվահիլինտէ օլան Բուսիա թէրսանէլէրինին ատէթա թիճարէթ լիմանը չէքլինէ կիրմէսի իլէ թէքէֆֆիւլ գըլնամագ տըր։

Գարա տէնիզտէ Բուսիայա տօնանմա օլարագ իքի գըլթա իքի անպարը վէ տէօրթ գըլթա ֆրգաթէյին պրաղըլամագ տըր. պագի գալան տօնանմասընա պօղազ իչինտէն կէչիպ Պալթիգ թէրաֆընա կիթմէյէ բուրուսաթ վէրիլէճէք տիր։ Գարա տէնիզտէ սէրպէսթճէ սէյր իւ սէֆային իչուն բէտի պիր իլանամէ նէճը օլունամագ, վէ թունանըն Սիւնէ վէ սայրը պօղազլարը պիթերաք մէմալիքի հիւքմիւնէ վաղ օլունամագ տըր։

— Վիէննատա մէղբիւբ 7 դեկտեմբեր իքի, ահանամէսի իմզալանարգատան օսղրա, թահրիրաթը բէսմիյէ իլէ պիր սիւրէթի Աւսթրիա տէվլէթի թէրաֆընատան Քօնթ Օ.իշի վասէթասը իլէ Ռէթրօպուրգա կէօնտէրիլմիսի Աւսթրիա զաղէթալէրինէ մուհարրէր տիր։

— Վիէննատան կէլէն պաղը զաղէթալէրին իֆատէսինէ նաղարէն, պու էսնատէ Սարտէնիա իլէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլեզ տէվլէթլէրի տախի պիր ահանամէ թանզիմ իթմէք մուգատէմաթընատա պուլունուգլարընատան, պու վէսիլէ իլէ 1848 սէնէսինտէն պէրիւ Սարտէնիա վէ Աւսթրիա պէյնինտէ վագի օլան պէրուտէթ վէ գաթը մուամէլէ բէֆ օլունուպ թէրաֆէյն պիրի պիրինէ էլչի կէօնտէրէրէք էենի պաշտան թէքիտի հուպպու խալիսէթէ տէվամ օլունամագը իչխիրմիշ տիր։ Վէ Աւսթրիա տէվլէթի պու էսնատէ Իթալիատան վէ Իսմպարտիա էյալաթընատան էմին օլուղունատան օրատա օլան ասքէրինին նըսֆընատան զիատէսինի տէվիր եօլլար իլէ Վիէննայա նագլ իտիւպ, օրատան տախի Գրագովիայա վէ Բուսիա հուտուտինէ կէօնտէրէճէյի Վիէննատան կէլէն հավատիսաթատան պուլունմուշ տուր։

Բրուսիա տէվլէթի իլէ սայրը Ալամանի հիւբիւմէթլէրի տախի պու ահանամէյէ հիսէտտար օլմագ իւզրէ տավէթ օլունամագլար տըր։

Իմտի նէթիճէյի հալ Վիէննա ահանամէսի շու վէճհիլէ խիւլասա օլունապիլիր։

Լյա օ տուբ քի նիհայէթ իւշմանա գատար, եանի ալաֆրանկա մարթըն 2 սինէ գատար Բուսիա տէվլէթի մէղբիւբ տէօրթ թէքլիֆտէն Ֆրանսըզ, Ինկիլեզ, վէ Աւսթրիա, եանի իւշ տէվլէթ գարշը գօմայա մէճպուր օլունամագ տըր։

— Օրթ—Տայլ—Բօրնամ Նէմճէ զաղէթասընա տախի շու վէճհիլէ եաղըը տըր։

Աւսթրիա տէվլէթի սօն մանթլուպաթընը Բուսիայա պէյան խլէմիշ տիր։ Բուսիա մէմալիքինին թէմամլէթինէ տօգունուլմայաճագ տըր. անճագ մէղբիւբ տէօրթ թէքլիֆտէն մատատա, ճէնկ մէսաբիֆաթընին թաղմնի տախի միւսալէ հէյէ սասա պէյան օլունամագ տըր։ Տէվլէթը ալլայ թէպասընան օլան Օրնհօտօգա Բումլար իւզէրինէ Բուսիա տէվլէթինին հիմայէթի գապուլ օլունմայաճաղը, վէ հուգուգու սալթանաթը սէնիէնին մուղայիրինտէ օլաճաղը տախի թէֆհիմ գըլնմըշ տըր։

Պէշ տէվլէթ, իրիսթիանլարդան իմթիազաթ վէ միւսաւաթընա քէֆալէթ իստէճէլէր տիր։ Ուլահ Պուզան վէ Սըրպատա Բուսիա հիմայէթի ֆէսխ օլունամագ տըր։ Գարա տէնիզտէ ճիմնէնին սէրպէսթճէ սէյրը սէֆայինի, Սէվասթոփոլ գալէլէրինին եէր իլէ եէքսան օլմասը վէ սայիր Գարա տէնիզ սէվահիլինտէ օլան Բուսիա թէրսանէլէրինին ատէթա թիճարէթ լիմանը չէքլինէ կիրմէսի իլէ թէքէֆֆիւլ գըլնամագ տըր։

Գարա տէնիզտէ Բուսիայա տօնանմա օլարագ իքի գըլթա իքի անպարը վէ տէօրթ գըլթա ֆրգաթէյին պրաղըլամագ տըր. պագի գալան տօնանմասընա պօղազ իչինտէն կէչիպ Պալթիգ թէրաֆընա կիթմէյէ բուրուսաթ վէրիլէճէք տիր։ Գարա տէնիզտէ սէրպէսթճէ սէյր իւ սէֆային իչուն բէտի պիր իլանամէ նէճը օլունամագ, վէ թունանըն Սիւնէ վէ սայրը պօղազլարը պիթերաք մէմալիքի հիւքմիւնէ վաղ օլունամագ տըր։

— Վիէննատա մէղբիւբ 7 դեկտեմբեր իքի, ահանամէսի իմզալանարգատան օսղրա, թահրիրաթը բէսմիյէ իլէ պիր սիւրէթի Աւսթրիա տէվլէթի թէրաֆընատան Քօնթ Օ.իշի վասէթասը իլէ Ռէթրօպուրգա կէօնտէրիլմիսի Աւսթրիա զաղէթալէրինէ մուհարրէր տիր։

— Վիէննատան կէլէն պաղը զաղէթալէրին իֆատէսինէ նաղարէն, պու էսնատէ Սարտէնիա իլէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլեզ տէվլէթլէրի տախի պիր ահանամէ թանզիմ իթմէք մուգատէմաթընատա պուլունուգլարընատան, պու վէսիլէ իլէ 1848 սէնէսինտէն պէրիւ Սարտէնիա վէ Աւսթրիա պէյնինտէ վագի օլան պէրուտէթ վէ գաթը մուամէլէ բէֆ օլունուպ թէրաֆէյն պիրի պիրինէ էլչի կէօնտէրէրէք էենի պաշտան թէքիտի հուպպու խալիսէթէ տէվամ օլունամագը իչխիրմիշ տիր։ Վէ Աւսթրիա տէվլէթի պու էսնատէ Իթալիատան վէ Իսմպարտիա էյալաթընատան էմին օլուղունատան օրատա օլան ասքէրինին նըսֆընատան զիատէսինի տէվիր եօլլար իլէ Վիէննայա նագլ իտիւպ, օրատան տախի Գրագովիայա վէ Բուսիա հուտուտինէ կէօնտէրէճէյի Վիէննատան կէլէն հավատիսաթատան պուլունմուշ տուր։

— Վիէննա. 5 դեկտեմբեր, Դեկտեմբեր 2 ահանամէսինտէն մատատա Աւսթրիանըն Ֆրանսըզ իլէ պաշգատճա պիր ահանամէսի տատա վար քի կէչէն նոյեմբեր այրնէն իչինտէ թէբրիֆէյնատէն իմզալանմըշ տըր։ Պու ահանամէ Շարգ մուհարէպէսի վէսիլէսի իլէ Իթալիատա պիր իհթիլալ զուհուր իթմէսի հաբրէ իսթիմալ օրունամագ թէտապիր իշլիւն տիր։ Կէրէք Ֆրանսըզ վէ կէրէք Աւսթրիա տէվլէթի, Իթալիատա պիր իհթիլալ զուհուրինի մէն իթմէք իշլիւն էլէրինտէն նէ կէլիր իսէ տիրիլ իթմէմէք իւզրէ միւթահիւտ օրմուշտուր։

— Վիէննա. 11 դեկտեմբեր։ Պու կիւն Վիէննատա գօլէրատան հէնիտէն 11 զուհուրթի օրունագ։ Էսբիհէն տախի 11 իտատա էյիլէնիպ աօգուզու ֆէվթ օրմուշ տուր։

12 Դեկտեմբեր, Պու կիւն օն իւշ զուհրաթ օրունագ, Էսբիհէն 9 իտատա էյի օրունագ ալթընը ֆէվթ օրմուշտուր։

ԲՐՈՒՍԻԱ։ 7. դեկտեմբեր։ Աւսթրիանըն Ինկիլեզ վէ Ֆրանսըզ իլէ իմզա իթտիսի ահանամէնին սիւրէթը թէտաֆի վէ թէտարրիւզիտէ օրունուզու պու էսնատէ ալէլ ումումի թէվաթուր պուլուպ, քէյֆիյէթ շու վէճհիլէ բիվայէթ գըլնմագտա տուր։ Պունատան պիր մահ ագամ Բուսիա տէվլէթինին մայիւմ օլան տէօրթ թէքլիֆէրը իւզէրինէ միւքալէմէյէ կիրիշմէյէ բաղը օլաուզունու Աւսթրիա տէվլէթի ըռամէն Ինկիլեզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրինէ պէյան իմիւպ, պու սասա իւզէրինէ միւսալէհէ օրունմասը Աւսթրիա տէվլէթինին ըռէյինէ մուվաֆիք օլաուզունուտատի պէրլարվիշ իսի։ Ինկիլեզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրի պատէլ միւզաքէրէ պու թէքլիֆիլէրէ պաշգա պիր սիւրէթ վէրիպ եէնիտէն գալէմ ալարատատան սօնրա, պու եէնի սիւրէթ մանթլուպլարընա պիր էմնիյէթ հալէ օրաճաղընը պէյան իսէրէք լայհասընը Աւսթրիա տէվլէթինէ կէօնտէրիպ գապուլինի թէքլիֆ իթմիշլերիտի։ Աւսթրիա տէվլէթի պու եէնի սիւրէթի տատի միւթատատա իթմաքէտէն սօնրա, էվվէլբինտէն զիատէ միւսալէ հէյնին գավի վէ տայիմի օրաճաղընա էլվերիշլի կէօրիւնիւր, գապուլ իտիւպ, պիր սիւրէթինի տատի Բրուսիայա կէօնտէրէրէք օրատատա տատի գապուլ օրունմասընը թէքլիֆ իլէ միւսալէ տիր։ Տուէլը զարպէյէ թէրաֆընատան գալէմէ ալընան պու եէնի սիւրէթէ Աւսթրիանըն մուվաֆագատ կէօսթէրմէսի իլէ, մէղբիւբ իւշ տէվլէթ պէյնինտէ իթթիֆագ քեամիլ հասրլ օլուպ, պու խուսուս տատի դեկտեմբեր 2. ահանամէսինէ միւճիպ վէ սիւրէթը ճէսիտէյը մէզկուրէ տատի ահանամէյէ տէրճ օրմուշտուր։

Բրուսիա տատի պունու գապուլ իթտիսի քիպի (վէ գապուլ իսթէճէյի տատի շիւպհէսիզ տիր) չէնա մահտէն պէրիւ թատիլ իթմէք, վէ Ֆրանսըզ, Ինկիլեզ, Օսմանլը, Աւսթրիա, վէ Բրուսիա մուրախասալարընատան միւրէքքէպ օլան Վիէննա մէշվերէթի եէնիտէն աչըլպ, պիլ իթթիֆագ հէր նէ գատար վէրիլիր իսէ դեկտեմբերին 31 ինէ գատար պիթէճէք տիր։ Լյէր օ վագթա գատար Բուսիատա տատի պու թէքլիֆլէրին գապուլ իտատէրի կէլմէզ իսէ օ վագթի մէղբիւբ պէհ տէվլէթ մուրախասալարը եէնիտէն մէշվերէթ իտիւպ, նէ թէրթիպ լազըմ կէլիր, վէ միւսալէհէ իչիւն Բուսիայա տատա նէ թէքլիֆ զամմ իթմէք իճապ իտէր իսէ թէզէքքիւր գըլնըպ իճրասընա տէվամ օլունամագ տըր։ Պու ճիւմլէ էյէր 1855 յունվար պիրինէ գատար միւսալէհէ թէքլիֆլէրի գապուլ օլունմագ իսէ, Աւսթրիա տէվլէթի հէմէն օ էնատատ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլեզ իլէ պէրաբէր Բուսիայա գարշը ճէնկ իմմէյէ պօրճլու սիմայրպ իլէ բիւտէ իճապլնա պագատճագ տըր։

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԻԱ։ Ֆրանսըզլան Մօնիթէօր նամ զաղէթասընատա Ալէմանեա հագգընատա շու վէճհիլէ եաղըը տըր։ Ամէսէյի շարգիսէնին թէսվիսի իչիւն նատպ օլունան գօմիսիօնատ մազպաթատը պու տէֆա Աւսթրիա էլչիսի վասէթատը իլէ թօրիպատան Բրամանդան պէօյիւք մէճլիսինտէ գրաաթ օլունմուշ տուր. պու մազպաթանըն խիւլասասը (եանի Ալէմանեա վէ Բրուսիանըն Աւսթրիա իլէ իմթիֆագ իմմէսի) մուգատէմինտէն քէչի օլունատ զու վէճհիլէ իմթիֆագը արա իլէ ալէլ ումումի գապուլ օլունուպ, եաղընը Մէքլէնպուրգ մուրախասալարը հաղը օրմանպղանատան պու իքի տուգալարդան էֆքեարը ալնաշըրամամըշ տըր։ Պու ճիւմլէ շէրատան վէ գանունէն Ալէմանմէճլիսի թէրաֆինատան պու իքի տուգալարդա տատի հէր նէ թէքլիֆ օլունուր իսէ գապուլ օլունմասը տատի թահիւա գելընմիշ տըր։ Ֆանիմարգա վէ Ֆիլէմէնկ տատի պիրա իմթիրազ մազպաթայը գապուլ իմթիրէր։ Իմտի պու խուսուս ճիւմլէնին մէմնունիյէթի իլէ հիւսնիյէ հուսուլ պուլուպ, օլ վէճհիլէ գեկտեմբեր 2 ահանամէսինին տատի ալէլումումի գապուլինէ պիր ըհնումա օլաճագ տըր։

— Բէսթրիա վէ Բրուսիանըն իմթիֆագընա պիհթիւն Ալէման հիւքիւմէթլէրինին տատիլ օլաուզու տատի մուգարրէր պիր քէյֆիյէթ տիր, մէղբիւր Ալէման հիւքիւմէթլէրի տէօրթ թէքլիֆի տատի գապուլ իթտիքլէրի բիպի։ Բուսիայա պիր էն սօն միւգէքքէրէ կէօնտէրիպ, պու թէքլիֆլէրէ թէսլիմ օլմասը էքիրէն մանթլուպ օլունամագ տըր։ Պու ճիւմլէ ահվալը հաղբրէյէ նազարէն պու սօն միւէքքէրէ հէր նէ գատար Ալէման հիւքիւմէթլէրի իմմիդի օլունճագ իսէ տէ, պիդդաթ Ալէման մէճլիսի թէրաֆինատան Բուսիայա արզ օլունմըշտը Բրուսիա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի վասէթա վէ վէքեալէթի իլէ արզ օլունամագ տըր։ Ֆրագաթ Ալէման հիւքիւմէթլէրի, դեկտ. 2 ահանամէսինին թէքիրիէն գապուլ վէ իմզա իթտիքլէրի հալատ, օ վագթի պիդդաթ վէ պիրա վասէթա Բուսիա իլէ մուգավէմէյէ կիրիշմէյէ տատի սէլահիյէթլէրի օլաճագ տըր։

ԲՐՈՒՍԻԱ։ Պալիպա Բուսիա տէվլէթինին, օն պէշ կիւն ագտէմ, Աւսթրիա իլէ տուէլը Պարպէկ պէյնինտէ իմզալանան դեկտեմբեր 2. ահանամէսինտէն խատէրի վար ըտը, չունքի օն պէշ կիւնտէն պերիւ Լէհ թէրաֆընատա ճէսիմ հարպ թէտարի քեամթը միւշահէտտէ օլունմագտա տըր։ Վ խոթուլա նէհրին սօղ քենարը եանի Աւսթրիա հուտուտու ապէրատէն թահլիսէ գելընմըշքէն շիմտի եէնիտէն պիր պէօյիւք օրտու գուրուլուպ ճէնէրալ Սիլէրա օրատա գօմանատան նասպ օլունմուշտուր։ (Պատէհու Լէհէ թէճէմմիւլ իսէն ապէր ֆրգալարը տատի իսմ վէ իւնվանէրի իլէ պէյան օլունուպ) ճէնէրալ Բանիութին գօմանատասընատա օլան օրտու տատի թէքմիլէն Վիեննայա գելմէյէ մէճբուր օլունմուշտուր։

Խատսա ապէրի տատի ան պէ ան Էհթիսաթանա կէլմէքտէ տիր, իմտի Բուսիա տէվլէթի Աւսթրիա իլէ պիր չաթըշմայա հաղըրլանմագտա տըր, պու վէճհիլէ եաղընատա միւսալէհէ վուգուսի մէմուլ օլունամագ չիւնքի Նիգօլանըն թատիէթինի պիլէնէր, եօյէ գօլայլըգլա թէսլիմիյէթ կէօսթէրմէճէյինի մէմուլ իթմէմէքտէ տիրլէր։

Սայրը թէրաֆտան ալընան զաղէթալէրտէ տատի Բուսիանըն թէտարիքատթը ասքէրիյէսի մուպալաղա իլէ նագլ օլունամագտա տըր։

— Վարշավիա. 5 դեկտ. Վէհնատան Բէթրէզպուրգա կիթմէքտէ օլան Գէնէր Օ.իշի, ախէնքի կիւն պէնէ տէմիզ վասլ օլմուշ տուր։ Մուսմուլիյէյինի մէմուրիէթի, Աւսթրիանըն Ֆրանսըզ վէ Ինկիլեզ իլէ օլան սօն ահանամէսինի իմքէրատթար Նիգօլայա թագտիմ իթմէք տիր։ Գէնէրալ մումայիէյէ իլէ պէրաբէր Բրէնս Խասքեւիչ տատի Բէթրօպուրգա ալնմէթ իլէ վէճհիլիր տիր։

Մաղիմ օլան տէօրթ թէքլիֆլէրին Բուսիա տէվլէթի թէրաֆընատան գապուլ օլունուզու պու էսնատէ կէրէյի կիպի վէ ալէլ ումումի թէվաթուր պուլմուշ իսէ տէ. պու խուսուս պիր վարագայը բէսմիկ իւզէրինտէ օլարագ, ֆրագաթ Բուսիա իսրիճէյէ նազարը Գէնէթ Նէսէլրոտուն, Բրուսիա տէվլէթի նէգտինտէ միւգիմ Բուսիա էլչիսի Գարոն Գուտակրիկ եազարը նամէ տուհարրէր օլուպ, կէչէն մէճմուամը թէրճիւմէսի թէքրիմլէն թագ օլունամասրընատան պու տէֆա պէր վէճհը ամի տէրճ գըլնմըշ տըր։

Բէրլինէրլար—ը. 25 Նոյեմբեր. ըռ—ֆ. 1854

» Մշուսիւ պարոն.

» Հէր ճանիպտէն թէրաֆմըզա վարիսա օլան իսպարատը սահիհէյէ նազարէն, պու էսնատէ հէման պիւթիւն Ալէման հիւքիւմէթլէրինին պիր ալիմ էնտիշէյէ կիրիֆիմար օլմագտա օլուսգլարը քէյֆիյէթի տէրճէի պէտահէթատ մանլիմիւզ օլմուշ տուր։ Պու էնտիշէ, Շարգ մէսէլէսի վէսիլէսի իլէ, Ալէմանեանընը իբի պէօյիւք տէվլէթլէրի (Աւսթրիա վէ Բրուսիա) պէյնինտէ պաղթէթէն պիր շիդագ վաւգուա կէլէրէք. Ալէմանեանընը ասայիշ վէ իսթիրահէթի, վէ իթթիֆատը Ալամանընը մուխթարայա կիրիֆիմար օլմասը թէկ ֆէքքիւրիւնէն նէշաթ իթմէքտէ տիր։

» Մամթասուս մուֆախխամըմըզ Իմբէրատթար ճէնապլէրի շու միճիպի թէէսսիւֆ մէսէլէնին զուհրի էնտասընատան պէրու իխթիար իլէ տիր Թարիգի բօյիթիգատա սապիթ գատէմ օլարագ, վէ նէթիճէյի մէնհուսէսի ապրէսինի միւմքիւն մէրթէպէսի սըգըշարբրպ էթրաֆա սիրայէթ իթտիսիմէք նէյէթը խասրիսէսի իլէ միւշարալէյհ քէնտի եէտա վէ գուտրէթինէն կէլտիրի մէրթէպէտէ, Ալէմանեայը պէօյէ պիր ագէթ վէ մազարրատթը ճէսիմէտէն պէրի իթմէք խուսուսունա մէյլ վէ միւրաաը գավի պէյան խլէմիշ տիր։

» Իմտի, Մշուսիւ Պարոն, նիհայէթի խագայը միւսալէհէյէ գարար վէրէճէք միւքեալէմաթէ հիսսէտտար օլմագ իւզրէ զնրատ պէյան օլունան տէօրթ մատատէնին, պէր վէճհը ամի թանզիմ գըլնան սիւրէթատ օլաուզու հալտէ, մագսատը միւզաքէրէ սայրաճաղընա իմբէրատթարու միւշաբալէյհին բէյ վէ բըզա վէրմիշ օլաուզունու Բրուսիա տէվլէթինէ թէպլեղ իթմէնիզ իչիւն սիպէրէ տատի բուխատթ վէրիլմիշ տիր։

(Մէղբիւբ շարթարբն թանզիմինէ Բուսիա տէվլէթի թէրաֆընատան վէրիլէն սիւրէթ պու տուր։)

1. Մէմալիքի Օսմանիյէտէ միւ-

թէ մէջքիւն Խրիսթիան թէպատէ-րինին, հէր հանկը մէ զհէպտէն օլաբ-լար իսկ տէ, հուգուգու մէզհէպլի յէ վէ միւլքիսէլերի պէշ տէվլէթ քէֆալէթի լեհանիլանատա պուլաւն-մասը։

2. Թէզալիք թուանա բրինջիրէլեք-լերինին (Ուլահ Պուղման վէ Սբրպ) հիմայէթի տախի պէշ տէվլէթ իմթիթ-ֆագը իլէ իմրա օլունմասը, ֆագաթ Պապը Ալի իլէ ապտ օլունան ահ-նամէլերտէ հագգարբնատ գարարիր օլան իմթիազաթը սապլագելերի ենինէ ճարի օլմագ շարթը իլէ։

3. 1841 ահանամէսինին բույրէթ օ-ղունմասը։ Պուքէֆիլէթ միւսթագիլ-լէն տէվլէթը Օսմանիսկէ բանկի օլ-տուղունատա, Զամբ Շահանէ բա-ղը օղտուղու հալտէ, պուլ ահանամէ-նին ֆէսիսինէ տախի Բուսիա տէվլէ-թի մումանատի իմթիազէք տիր։

4. Թուանատա սէյր իւ սէֆայինին տէրպէսթիլէթի. պուլ խուսուս զա-թէն պիլ ֆիրիլ ճարի օղուպ, Բուսիա տէվլէթի հիշ պիր վագթ պուանա մումանատի իմթիազէ պիր նիսկէթ կէօսթէրմիշ տիր։

» Ամբ իլէ տախի խոթիպալ օղու-նատաղը վէճհ իլէ, իմբէրատորուն պուլ գարարը, միւճէրրէտ զարպ հիւքիւմէթլէրինին պիւթիւն Եւրո-բա մուվաճէհէսինէ միւթահիւտ օղուտգլարը խուսուսան թէքմիլէն իմրա պուլմասը շարթը իւզերինէ պիտատ օղմուշտուր։ Վէ պուլ խուսուս, պունատան պէօյլէ թէպատը տէվլէ-թը Օսմանիէտէն օլան խրիսթիան-լարին հուգուգու մէզհէպլէր վէ միլլիէթլերինին պիւթիւն տէվլէթլեր քէֆալէթի թահլիքնատա պուլունա-ճաղը մատատէսի տիր, չիւնքի պու-նուն իլէ, Բուսիա տէվլէթի շու-մուհարէպլէր վէսիլէ օլան մէվատան էն պաշլըճասընա տէսթիրէս օլմուշ ատյլար։

» Պու պէյանատէտէ իմբէրատոր ճէնատլէրինին ըզհար իլէ տախի էֆ-քէտարը խատրլէ, մէմուլմիղ վէճհ իլէ, Ալէմանեատա տախի թագտիր գրըլմասը հալտէ, Ալման իմթի-հատը տախի պուա պատատ հէմէֆ-քէտար օլարագ, վէ շու մէսէլէյէ մեր-պուլթիէթի օլան Ալէմանեա մէսալ-հինին պուա ճիհէթլէ տախի մանզար-բատատան քիւլլիէն տալմ վէ էմին օղ-տուղունու բէյ էդ այն միւշահէտէ ի-տէրէք, շու խուսուսատա իմթիֆագ-լարընը Եւրոբա մուվազէնէսի խայ-բընա գուլլանըպ, էօյլէ պիր միւսա-լէհէյէ բէհնիմա օլաղիրմէլերի մէ-մուլմիղ տիր քի մուգատատա Ա-ւըստրիա վէ Բրուսիա տէվլէթլերի քէնարի բէյ վէ բիրլալերի իլէ վէ գա-բիհէլերինատէն մէզքիւր տէօրթ թէք-լիֆի ատատ պէյան իտիւպ, գապու-լինէ քէամիլէն գանի օլաճագլարընը տախի պէյան իմթիազլար տիր։

» Պու ճիւմլէ պու տէֆա տախի պէ-ջալէ Բուսիանընն ֆէտաքէարլըղը ի-լէ խաղէլատէն վէգայէ օղունան Ալէ-մանեա իմթիֆագընա խոթինատա օ-ղունարագ, կէրէք ասատ վէ կէրէք թարղընատա Բուսիանընն մէնէֆտինէ մինատիպէթ ալմայաճագ սիւրէթատէ էէնիատէն էէնիյէ թէքլիֆլէր օրթա-յա ջըգարըլըրը հալտէ, պու կիպի իտատալարը, հէր նէ թէրաֆատան զու հուբ իտէրսէ տախի, մէլուֆ օղ-տուզու հագգանիէթէ մուղայիր վէ Ալէմանեանընն մէնֆաաթընա միւ-զիրր ատատ իտէրրէք պիւթիւն Ալման իմթիհատը քէնարի թէրաֆընատան պուունու բէատ իտէճէյինէ իմբէրատոր ճէնատլէրի մէմուլ իտէր։

» Իմտի պիւթիւն Ալէմանեա իամի իկէ արզ օղունուպ, իմբէրատոր տախի Ալէմանեայա օլան բայէթինի ֆիրլէն իպրաղ իմթիէք իչիւն գապուլ իմթի-յի շու թէքլիֆլէրէ պէտէլ, միւնա-զանընն խպթիատը զու հուբինատ պիւթիւն Ալէմանեանընն վատ իմթի-յի պիմէբաֆլըղընն, պու էնատէ տախի գավի վէ ատյիմի օղմասընը միւշարէլէհ պիլ մուգապէլէ Ալէ-մանեատան մամթլուպ իմթիէ հագ-գը վարալը։

» Գալըրըմ էատյն.

ՆԷՍԷԼՐՕՏ։

Եւրոբատան մուախխարէն վա-րիտ օլան հավատիատամէ նազարէն, Քանթ Նէսէլրօտ, պու թահրիրատ-տէն սօղրա Բրուսիայա պիր միւզէքքէ-րէի բէսմիսէ տահա եազըպ, մէզքիւր տէօրթ թէքլիֆլէրի պիլ թէմամիհա վէ պիրա մանա գապուլ իմթիշ տիր տէնէօր իսէ տէ, պու իքինճի վարա-գայ էկէր սահիհ իսէ, հէնուզ եէտի-միզէ վասլ օղմայուպ պիր զաղէթատէ տախի սիւրէթի կէօրիւլմիշ տիր։

ՐՕՄԱ։ Դեկտեմբերին 8 ինտէ, Լիգահը Մէյրէմ եօրթուսու ֆէվգ էլ տտէ տարատ վէ հաշմէթլէ իճրա օ-ղունուպ, իբի իւշ եիւղ փիրազոս վէ գարտինալ վէ ասյրը բուհպան վէ բաբասարարաղը էլպիսէլերլէ թափու-րա ջըգրպ, վէ թօվ վէ մուպիպա սէ-տալէրի արատընատա փափա ճէնատլէ-րի մէճլիսին գարարընը բէամէն իլան իտիւպ, պունատան պէօյլէ Լիգահը հաղրէթը Մէյրէմին կիւնահանէն սա-լամ օղուղու թալիմատը տինլյէտէն սայրլաճաղը պէյան օղունուպ, օղ-վէճհիլէ բէամը մէզքիւր իտիթամ պուլմուշ վէ ախշամլըը ճէսիմ ղիա-ֆէթլէր թէրթիպ օղունմուշ տուր։

ԱՃԷՄ։ Թէհրանատա տախի եէ-նիատէն գօլերա իլէթի զու հուբ ի-տիւպ իտայլճա վէֆիատ վագի օղ-մագատա տրը։ Ալէմ հիւքիւմէթի իլէ Ինկիլիզին Հինտիատան մէմալիքի ա-բատընատա պիր թագըմ քիւշիւք Խ-ալամ հիւքիւմէթլէրի օղուպ, պուն-լարատան պաղըլարընին Ալէմանէն մատ-լուպատ վէ տատալարը օղտուղու-ատան պու տէֆա Ինկիլիզին Թահրի-քիլէ պու Խալամ հիւքիւմէթլէրի սի-լահլա այագլանըպ, Ալէմանէն պաղը մէմլէքէթ տախի զաղթ իմթիշ վէ տաքէրինին վուրմուշտուր։ Ալէմ տէվ-լէթի պու թէրաֆատա Բուսիատան իտիմատատ իտէմէյիպ պիղզարուբ Ինկիլիզ իմտատընա միւհիմմ օղտուղունատան իլերիտէ պիղզարուբ պէօյլէ պիր մուավէնէթ թալեպ իմթիսի հալտէ, Ալէմին տախի Ինկիլիզ իլէ իմթիֆագ իտիպ, Բուսիա իլէ գա-թը մուատլէ իմթիսի թէքլիֆ օղու-նատաղ տրը տէնէօր։

Ալէմ իլէ մէմալիքի Օսմանի-յէ թիճարէթի վէ քէրվանլէրինէ պու էնատատ Բուսիա թէրաֆընատան մումանատի օղունմայըպ, Բուսիա գօնսօլոսլարը թէրաֆընատան թէզքի-րէլէրինին շերհ վէ իզահ օղունմասը-նա հատճէթ գալմամըշ տրը, պու ճիւմլէ տէմիր, էլլիք, զախիրէ, վէ մէյքիւլատէ միւթատալիզ շեյլերէ տա-հա պիրազ սըգը վար։

ԵՈՒՆԱՆ։ Պու էնատատ Ալթինա-տա կերէք Օսմանը վէ կերէք սայրը բօլիթիգա մեսալինի եիւղ իւսթիւ-նէ պրբաղըլմըշ տրը։ Վէ Ալթանէ-յէ էլչի կէօնտերիլճէք Պօնտուրի-օթի, եօլա չըգմայրպ, չըգաճաղը տախի նամալիմ տիւր։ Հաթտա եէրինէ միւսիւ Թրիգուբինին էլչի թայեին գրըլճաճաղը տախի թէվ-թուր օղմագտա տրը։ Պու էնատատ Լուանան թէրաֆընատան Ալթանէյէ օլան էլչիլիք մէմուրլյէթի զայէթ իւլ զայէ ումուրու նազիքէ վէ տա-գիգէտէն պուլունուղունատան միւ-սիւ Թրիգուբի կիպի ումուրու տէվ-լէթէ վագրքի միւճէրրէպ իւլ էթ-վար վէ գիտէմլի պիր զաթ տուրուբ-քէն միւպթէտիատէն Պօնտուրիսի-նին էլչի կէօնտերիլմէսինէ պաշ վէ-քիլ Մավրօգօրատաթօնուն տախի բա-ղը օղամատրղը մաղիւմ տիւր։ Ալնճագ մումայիլէյէ Պօնտուրիսի տախի, պու էնատատ Լուանատա հիւքիւմ-թէ սահիպ օլան ճէնէրալ Պալերճի-նին ադրապա վէ պէնատէրինատէն պուլունուղունատան, մումայիլէյէ թէպալ օղունուղու հալտէ տախի վիւքէլա պէյնինատէ պիր շեգագ վէ միւնագաա զու հուբ իմթիսի մէմալ տուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԹԷՆԵՎԻՑԷ

— Ավրատրը էրրէմ Լօմէր բաշա հաղրէթլէրի գօմանատատը իլէ Բումէլի օրատյու հիւմայունուն Պրբրմ ճանիպինէ կէօնտերիլճէք ալթմըշ թապուր ատաքիրի Օսմանիէնին նրա-ֆընատան զիատէսի Ինկիլիզ պէյլիք վաբօրլարը իլէ կէօղէվէյէ նագլ օ-ղունուպ օրատա գուրմայա պաշլամըշ տրը։ Պունլարա տէնիզ թէրաֆընատան տախի մուտաֆէնէթ իսիւպ, զախրէ, միհիմմատ, վէ իսատթատանէ թէր-թիպատը իշիւն, մուտախխարէն պահ-իսէ միւշիրի նատագ օղունան տէվլէթ-լիւ Ահմէտ բաշա հաղրէթլէրի տա-խի ելի գրթա ելի անպարլը, վէ ազ-թը գրթա վաբօրանը հիւմայուն իլէ կէլէճէք հաֆթա իշինատ ճանիպի մէզ-պուրէ ազմէթ իտէճէք տիր։

— Լէվազիմատը ատաքրիյէյէ մահ-ղէն օլան Պալագլավա ճանիպինատէն, Սէվասթօբօլ փիշկեահլինատա օլան Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ օրատա-լարընընն պուլունատուզու մահալ պէշ ալթը տատթ ուզագ օղուպ, չամուր վէ պատթագլարա նազարէն պիր կիւնլիք եօլ ատյրընը ալնատան, միհիմմատ վէ մէքիւրատ նագլի զայէթ սուուպէթ-լիւ վէ թէլէֆլի օրատաղը մալիւմ տիւր։ Պունուն թէսէֆիլի իշիւն Ինկիլիզ միւհէնտիսլէրինատէն Հօթ նամ քիմէնէ մէզքիւր Պալագլավատան Ինկիլիզ օրատուսունա գատար պիր տէ-միր եօլ եաբմայը Ինկիլիզ տէվլէթինէ թէքլիֆ իտիպ ֆահրէն գապուլ օ-ղունմուշ վէ մումայիէյէ մալիֆէթիլ իքի եիւղ պին գանթարըղ տէմիր եօլ թագըմը ան պէ ան վասլ օղմագ տա օղուղունատան, Դրբրմա թէքմի-լէն իսրատ գրըլճաղգատան ալթը հաֆ-թա սօղրա մահալլերինէ վասլ օղու-նարագ իշլէյէճէք օղուղու քէշֆ օղունմուշ տուր։ Պու տէմիր եօլուն իւզերինատ իշլէյէճէք արապալար վա-բօր իլէ օղմայրպ, տատթա պարկիր չէքէճէքսէ տէ, տէմիր եօլ իւզերինատ պիր պարկիր ագալի ալթը պարկիրին տատթա եօլարատա չէքմէսինին չէքէ-պիլիր օղուղունատան, պու սիւրէթ-լէ տախի պէօյիւք մէնֆատթ հասրլ օղաճաղընա շիւպհէ եօք տուր։ Վէ Միւհէնտիսի մումայիլէյէ Ինկիլիզ տէվլէթինատէն պու խուսուս իշիւն նէ քէտար, վէ նէ տէ ագճէ ֆայիզի թալեպ իտէճէք օղուպ, եալընը-զ մասրաֆընը ալմաղա գանատթ իտէ-ճէյի զաղէթալէրատ մուհարբէր տիր։

— Ֆրանսըզըն Սօնիթէօր նամ զաղէթասընատա, 20 հոկտեմբեր Պա-թումթ թարիխլէ, շու վէճհիլէ եա-զըլը տրը։

Ընատօլու օրատյու հիւմայունատա, Շէյխ Շամիլ հաղրէթլէրինին վէքիլի օլան Իպրահիմ փա-շաեա պիր մէկթիպ կէլիպ, Բուսիա-պըլար Ընատօլու մուհարէպէլերինա-տէ ալարգլարը սէքիզ եիւղ գատար եէսիրլէրի Տաղիսթանատան աշբրա-գ Բուսիանընն Տօն թէրաֆընա կէ-չէրմէքատ իբէն Տաղիսթան ասքէ-րի իւսթէ կէլիպ, գարաղօլարը ատ-ղըթմըշ, վէ Օսմանը ասքէրինի թէքմիլէն գուրթարմըշ տրը։»

— Ֆրանսիայի գայիմէլերի, կէչէն նոյեմբեր այրն սօնունատաք խաղինէյի ճէլիլէյէ կէօթիւրիպ եէնի գայիմ-լէր իլէ ատիշմիրիլմէսի, վէ կէօթիւ-րիլմէյէրէք ելտէ գալան օղտուղու հալտէ սօղրատան ֆայիզի վէրիլմէյէ-ճէյի, վէ քէզալիք ֆայիզսիզ օլարագ ոնրուդ վէ եիրմիլիք էսկի գայիմէ-լերին խաղնէտէն ատիշմիրիլմէսի մու-գատատմա իլան օղունմուշտուր։ Մահը մէզքիւրին սօնունատաք խաղի-նէյէ, մէվճուտ գայիմէլերին նրսֆրն-ատան պիր բարչա զիատէ շէյ կէօթիւ-րիւլիպ ատիշմիրիլմիշ օղտուղունա-ատան, պիր այ տատա միւսատատ օղու-նուպ, պու իշլէմէքտէ օլան դեկտեմ-բեր այրն սօնունատաք էսքի ֆայիզի գայիմէլերինի կէօթիւրիպ ատիշմիր-մէյէն իսէ սօղրա խաղնէտէն ֆայիզի վէրիլմէյէճէք օղտուղու կէ-չէնտէ թէքրար իլան օղունմուշտուր։

— Մէիսի մէճլիսի վարա տէվլէթ-լիւ Շէքիպ փաշա հաղրէթլէրի, միւպթէրա օղտուղու իլէթը միւշ-քիլէտէն էզատատի սէր իտէմէյէրէք կէ-չէն բաղար կիւնիւ էօյլէտէն սօղրա վէ ֆամթ խիւպ, էրթէսի կիւնիւ մէնէտինէ վամիպ օլան զինէթ վէ ալայ իլէ տէֆն օղունմուշտուր։ Միւ-թէվէֆայը միւշարալյէյէ սրֆամը մէմատատէսի ճիւմլէյէ մալիւմ օղ-տուղունան թէքրարէ հաճէթ կէօ-ռիւլմէմիշտիր։

— Իսկէնտէրիյէ. 5 դեկտեմբեր։ Աֆ տէնիզ իլէ Շամ տէնիզի արա-սընատա օլան Միւվէյիշ պէյլինի եարրպ պիր գանալ աշմագ, վէ օր վէճհիլէ Հինտիստանա կիտէճէք կէմիլէր պիւ-թիւն Աֆրիգայը վէ թէհլիքէլի տէ-նիզլերի տօրաշմայարագ, պու գանալ-ատան Հինտ կէչմէք, վէ իւշ տէօրթ այլըդ եօլ գազանմագ եիւզլերճէ սէնէլերատէն պէրիս ճիւմլէյինին էմէլի օղուպ, թէհլիպսիսինէ քիմէնէ ճէսարէթ իտէմէմիշտիր. հաթտա մուտախխարէն Ինկիլիզ միւհէնտիսլէ-րի տախի պիր թագըմ էօղիւպ պիշ-տիքտէն սօղրա իճրասընա ճէսարէթ իտէմէյէրէք եաղընը պիր տէմիր եօլ եաբմայա գանատթ իմթիշլէրիտի։

Մուտախխարէն Ֆրանսըզ թէպա-տընատան Ֆէրտինանտ Լէսէպս նամ քիմէնէ, Եւրոբանընն քէֆֆիլիսէրմայէ սահիպլէրինատէն պիր գօմբանիա թէշքիլ իտէրէք պու պօղազը աշմայը թատմիմ իտիպ, Ֆրանսա սէֆարէթի մուտալիհէթի իլէ պապը Ալեսէն իմ-թիզան իմթիզ օղմաղիլէ, միւսատատ պույրուլուպ ֆէրմանը ալնսի տախի իմթա օղունմուշ տուր տէնէօր. հաթ-տա Խսկէնտէրիէտէն վարիտ օլան հա-վատիատամէ նազարէն, խուսուսու մէզքիւրիւ ճանիպի մէզպուրատ տէվ-լէթլու Սայիտ փաշա հաղրէթլէրի բէսմէն տախի իլան իլէմիշ տիր։

— Հաշմէթլու Ինկիլթէրրա Դրաղի-չասը ճէնատլէրինին Ամնա զատէսի օղուպ նամիզատ/ղը հասէպլէ Դը-բրմանա ատատթ վէ մուվագգաթէն Ասիթանէտ իգամէթ իմթիքատ օ-լան Իսպանիթլու ճէնէրալ Տիւք տը Ռէմարիճ ճէնատլէրինին տախի թալ-թիֆ վէ թատթէյիպի զըմնատա, կէչէն ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ զատը հաղ-բէթը շահանէ Պէյ օղուսատա քեպին Ինկիլիզ սէֆարէթխանէսինի պիթթէշ-բիֆ Բրէնատ միւշարալյէյէ վեղիթա վէրիպ, վէ պիր չարէէք գատար կէրէք միւշարալյէյէ Տիւք ճէնատլէրի, վէ կէրէք սէֆիրի տէվլէթը մէզպուրէ Լատէթլու Լօրա Բէաքլիֆ իլէ միւա-գաթ պույուրուպ, սէֆիրի մուտա-յիլէյինին ֆամիլեասը վէ սայրը պաղը միւթէպէրանը տախի պաշգաճա իլ-թիֆատը սէնկէյի միւլիքանէլերի-նէ մաղսար պույրատուգատան սօղրա ավտէթը շահանէ վագի օղմուշ, վէ կէրէք վիրիւտ վէ կէրէք ավտէթը հիւմայունատ բէսմը թատգիմ վէ իս-

թիւդպալ միւշարալէյհիւմ թէրաֆքնուտան պիզզալթ խֆա վէ իճրա գըլընըպ սէնա վէ սիթայիշի հաղրէթը շահանէ ճիւմլէնին վիվէրը զէպանը օլմուշտուր։

— Ինկիլիզ ամիրալը բիւթպէթլիւ Տընատա ճէնապէրինին Ասիթանէյէ վէրուտի, վէ չէնա կիւն արամ վէ իգամէթանէն սօղրա Օսմանլա ճանիպինէ ավռէթ խէճէյի կէչէն մէճմաատ իֆատէ օլունմուշտուտ. կէչէն սալը կիւնիւ Ֆրանսըզ ամիրալը բիւթպէթլիւ Համլէն ճէնապէրի տախի վասլ օլմուշտուր։ Միւշարալէյհ Ինկիլիզ ամիրալը Տընատա Սապէյնը հիւմայունէ պիլ ապիմէ, իլթիֆաթը սէնկէյի շահնշահիլէ մաղհար օղուրգտան սօղրա, քէնտիսինէ Ակճիտէյէ Նըշանընին պիրինճի բիւթպէսի տախի պէր վէճէր թալթիֆ իլթա պույրուլմուշտուր։

Ֆրանսըզ Ամիրալը Համլէն Ասիթանէտէ եիրմի ռէօրթ սաաթտան վնատէ տուրամատըղընտան քիմսէյէ բէսմի վիկիթա վէրմէյիւպ ջարշամպա ախշամը ազիմէթ իթմիշ վէ Ակճիտէյէ Նըշանը զիշանը տախի քէնտիսի նէ վար օրտա վէրիմիշ տիր։

— Ինքիրման ճէնկինտէ եարալանըպ, Ակլիմէյէ խաաթախանէսինտէ գայրըմագտա օլան Ինկիլիզ իլա ճէնէրալը Ատամ, քէսպը իֆագէթ իտէմէյիպ կէչէն բաղար կիւնիւ վէ ֆաթ իթմիշ օլմաղլէ, ճէնազէսի, բիւթպէսինէ մախտուտ գինէթ վէ ալայ. վէ Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ, վէ Օսմանը ասաքիրի պէրբէյէ վէ պահրէյէ իւմէրասը բիֆագէթի իլէ վաբօրա նագլ օլունուպ Ինկիլիթէրրայա կէօնտէրիլմիշ տիր։

— Իզմիր վալիսի տէվէթլու Իսմայիլ բաշա հաղրէթլէրի, պու ատֆա պիլ իսթիղան Իզմիրէնէ Ասիթանէյէ վասլ օլմուշտուր։

— Պու անէտէք Ակվասթոբօլա կէլէն Ֆրանսըզ ասքէրի սէբիպ ֆրգա օլուպ, տօգուզունճու վէ օնունճու լեքի ֆրգա տահա թէրթիպ օլունմուշտուր, վէ տօգուզունճու ֆըրգայա ճէնէրալ Պրիւնէ գոմանտան թայէին օլուպ, պու թէրաֆա միւթէրահի պուլունմուշտուր։ Պիր ֆրըգա ասքէր սէբիպ պինտէն օն լեքի պինէ գատար իթիպար օլունմագտա տըր։

— Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ պէրբէյէ վէ պահրէյէ ասքէրինին մուամէլաթը զասպիթէլէրի իչուն Բօլիս Նըզամաթընըն պունլար հագգընտա տախի իճրա սլունմասը թասմիմ օլունուպ, պու պապատ Պէյօղլու վէ Պալաթանընն պիր գաչ մէվգիյինտէ Ֆրանսըզ Ինկիլիզ վէ Օսմանը ասքէրինտէն միւրէթթէպ գարաղօղլար նասպընընն նէ վէճհիլէ մինասիպէթ ալաճաղընը թէկզէբիւր իթմէք իւզրէ, Օսմանը, Ինկիլիզ, վէ Ֆրանսըզ զասպիթանընտան պապը Աբրասքէրիտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, մաղպա թալարը թագտիմինտէ մէզքիւր գարաղօղլարըն նասպ օլունճաղը միւթէվաթուր տուր։ Պէ շիմտիէն պաղը Ֆրանսըզ ասքէրինտէն գօլ կէզմէսի տախի միւշահէտէ օլունմուշ տուր։

— Կէչէն սալը կիւնիւ, Սալը բաղարը աշըզընտա օլան 114 նումէրօ վէ ալթը եիւզ թօնէլաթալը Ինկիլիզ նագլիյէ կէմիսի, քէօմիւր, բոմ, պարութ, վէ միհիմմաթը սայիրէ եիւքլիւ օլուղու հալտէ գալտէն աթէշ ալըպ թուրթուշմուշ տուր։ Պէ սէօյիւնտիրիւլմէսինէ չարէ օլամատըղընտան, եշեայը մէզքիւրէ իիրաճ օլունուպ, եալընըզ անսարտա օլան քէօմիւր պըրաղըլարագ, աթէշի ախէր կէմիլէրէ սիրաէթ իթմէմէք իւզրէ, Դասը քէօյիւ թէրաֆընտա օլան սըզ մահալլէ չէքիլիպ եիրմի տէօրթ սաաթ գատար օրատա եանըպ պիթմիշ տիր։

— Իզմիրէ եագդն Պուճա գարիյէսինտէ պիր Բում քիլիսէսի եաբըլմագտա օլուղունտան, գալըպընը էյի պէպլէյէմէյիքլէրինտէն մի նէտէն թազէ քէմէրի պիրտէն պիրէ կէօչիւպ ալթընտա տօգուզ օն քիշի գալմը, վէ իքիսի էօլիւպ տիկէրլէրի աղչօգ մէճբուհ օլմուշտուր տըր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Ալֆրանկա դեկտեմբերին օն եէտիսինտէ, Վիէննատա, դեկտեմբեր իքի. ահանամէսինին սիւրէթի ըսմէն իլան օլմուշ օլմաղլէ, տիւնքի կիւն ախշամ իւզերի վարիտ օլան Նէմչէ բօսթասը իլէն կէլէն զազէթալարտա գրատթ օլունմուշ տուր։ Վէ լաֆզ պէլաֆզ թէրճիւմէսի պիզ զարուր կէլէճէք հաֆթայա պրաղըլըպ, մասալի տախի հէր նէ գատար նա մալիւմ պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ պէր վէճէր ավթի մուխթասարէն թարիֆ օլունուր։

Պու ահանամէնին եէտի պէնտի օլուպ, պիրինճի պէնտտէ Աւսթրիա, Ֆրանսա վէ Ինկիլիթէրրա իւչ տէվլէթին, պիրի պիրինէ մուխապէրէ իթմէտիքճէ Ռուսիայա սուլհ մուգավէլաթը թէքլիֆ իտէմէյէճէքլէրի, իքինճիսինտէ, Աւսթրիա տէվլէթի Ուլահ Պուղտան էյալաթընը Ռուսիա ասքէրի հիճիւմինտէն մուհաֆաղա իտէճէք իսէ տէ, Ֆրանսըզ Ինկիլիզ վէ Օսմանը ասքէրինին տախի օրայա տուխուլինէ մումանաաթ իթմէյէճէք օլուպ, հաթտա պուխուսուսուն մէրքէզը ըայրգընտա իճրասը իշլուն մէզքիւր տէօրթ տէվլէթ թէրաֆընտան մախսուսճա թային օլունաճագ մէմուրլար իլէ պիր Ղոմիսիօն նասպ օլունաճաղը։

Իւչիւնճիսինտէ, Աւսթրիա տէվլէթի Ռուսիա իլէ ճէնկ իթմախի հալտէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլէրի թէրաֆընտան տախի քէնտիսինէ պէրբէն վէ պահրէն մուավենէթ օլունարագ միւլքիւ մուհաֆաղա օլունաճաղը։ Տէօրսիւնճիսինտէ, Ռուսիա թէրաֆընտան վագի օլաճագ սուլհ թէքլիֆաթընը տախի մէզքիւր իւչ տէվլէթտէն հիչ պիրի, քէնտի պաշընա վէ ախէրլէրի իլէ մուխապէրէ իթմէտիքճէ գապուլ իթմէյէճէք օլուղու։

Պէշինճիսինտէ, պու սէնէնին խիթամընա գատար մալիւմ օլան ասասլէր իւզերինէ միւսալէհէ վագի օլմասը, հալտէ, մէզքիւր իւչ տէվլէթ պիլ խսթիշարէ լազըմ կէլէն մուամէլաթը շէտիտէյէ թէֆէքքիւր իտէճէքլէրի։

Ալթընճըսընտա Ռուսիա տէվլէթինին տախի պու ահանամէյի իթմէյէ տավէթ օլունտուղու, վէ եէտինճիսինտէ, օն տէօրթ կիւն զարֆընտա ահանամէնին թէրաֆէյնտէն գապուլ վէ թասդիգ օլունմասը մուհարրէր տիր։

— Ալֆրանկա դեկտեմբերին 25 ինէ գատար, Ռուսիա ասքէրի պիր ատֆա Ֆրանսըզլարընը վէ պիր ատֆա Ինկիլիզլէրին իլերիսէ օլան թապեալարընը իւզերինէ Ակվասթոբօլտան չըգըպ հիճիւմ իթմիշլէր իսէ տէ թէլէֆաթլէ կէրի չէքիլմիշլէր տիր։

— Ինկիլիզ ամիրալը Տընատա ճէնապէրի, կէչէն չարշամպա կիւնիւ Պրիւնէիա, վէ Թրաֆալկար նաման իւչ ատապարլըլար իլէ Օսմանլայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

— Նատօլուտան կէլէն հավատիսաթը սահիհէյէ նազարէն Ռուսիա ասքէրի Պայազիտտէն Էրզրում եօլլարընա գատար իլերիլէմիշքէն նակահան էմր կէլիպ, ճիւմլէթէն վէ Պայազիտի տախի թէրք իլէ Էրևան օրտուսունտա չէքիլմիշլէր, վէ պու թաճիպէ շայան հարբէքէթին սէպէպի տախի հէնիւզ ազնաշըլամամըշ տըր։

— Էլթինատան գօլէրա իլէթի տէֆ օլմուշ օլուպ դեկա. 17 լեքի միւլէթ մէհլիսի տախի աշըլըպ, գրալ նուամգ իլէմիշ, վէ տուէլի Էրբրաա տէվլէթը Օսմանլիյէ հագգընտա տախի նէվաղիշանէ քէլամլէր սէօյլէմիշ տիր։

— Կէօզլէմէյէ չըգան Օսմանը ասքէրի տախի խարիճի պէլտէտէ պիր գաղագ պէօլիւկիւնէ բատթ կէլիպ, վուրմուշ վէ սէքիզ եիւզ նէֆէր վէ պիր օ գատար ահ տախի եէտիր օլմուշ սէյի պու էնտատէ հավատիս օլմուշ իսէ տէ, հէնիւզ թահգիգէ միւհթաճ տըր։

(Յոռինալ)։

ԳԱՄՊԻՏՕ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՍԷ ԻԼԷ ՄԱԱ ԸՍԲՕՆԹՕ

15 · ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1854·

	Գուրուշ
Լօնտրա օթաւզ պիր կիւն վասէ	·····
Քէզալքէ · 3 այ վասէ	158--156¼
Փարիս	217
Մարսիլիա	217--216½
Ամստրատամ	·····
Վիէննա	445--
Թրիէսթէ	·····
Լիվորնօ	178½--
Ճէնովա Լ. Ն	·····
Օտէսսա	·····

ՄԷՍՔԻՒԷՔԱԹ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՍԷ ԻԼԷ

18 · ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1854·

	Գուրուշ
Մէճիտիէ լիրա ասէտ	125--125⅜
» 20 լեք կիւմիւշ	24¾
Մէճիտիէ 20 լեք ալթըն	24¾
Ալթից տալի	24½
Մահմուտիէ	105½
Ճէռիա տալի	21½
Մարը լիրասը	137½
Ինկիլիզ լիրասը	136--136½
Ֆրանսըզ 20 ֆրանգլըգ	108⅜
» 5 » կիւմիւշ	27⅛
Բաւրիա խրիէրեալ ալթաւն	111--111½
» գարպոմանց	21¾
Ղէմէք սօվրան ալթաւնի	191
» գրմից չարգլը	64¾
» գուշլու բիալ	28½
Սպանէա ասպրին ալթաւնա	430
» տիրեկլի բիալ	30½
Խայրիէ տարմ	52
Սիամզոլ · բաւրիէ · 3 բաւմի »	48
Մասճար օլանտէլ 0/0 108 »	63
Եալարը » » »	66
Գէշիք եարբլըգ 0/0 ամէ	17½--18

ԷՄԹԱԱՅԻ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

18 · ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

	Գուրուշ
ՓԻԼԼԻ ՇԻՐԻՆ	
Ինկիլիզ բրիսթ 6=10 լիարա գնթը	350--355
Լիվերբուլ 10 » »	335--340
Օլանտա տէպրու 6-10 » »	350
Ամվէրսա 8 » »	325--330
Գրանսըզ միւշէմմալը 10 »	·····
Ինկիլիզ թօղ »	260
Օլանտա էքսթրա »	260
» պիրինճի »	256
» իքինճի »	250--252
» իւչինճի »	249--250
Ֆրանսըզ »	248
ՏԻՄԻՐ	
Ինկիլիզ չէչիտ լամա տէօրթ քէօշէ եուվարլագ »	95- 100
Ինկիլիզ եարմա »	100--105
» սաճ չէչիտ իլէ »	180--182
» չէվսէյր » ֆէճնուտ Վր »	145--150
Մօսիսլ լամա »	140--145
ԳԱԼԱՅ	
Գարա գուշ թամամ »	1025--1030
Լէվանթ »	»
Գուզու »	»
ԳՈՒՐՃԻՈՒՆ	
Ինկիլիզ »	195--200
Ֆրանսըզ »	» »
ՁԵԼԼԻՔ	
Պիր սրթքը 0 »	185--190
Իքի » 00 »	·····
ՍԱՀՄԱ	
Մարսիլիա չէչիտ »	230--235
Ինկիլիզ » 40 օգկասը պիր »	» »
Մօր պոգամ »	40--45
Սանթամարթա » »	120
Զաճը գերմըզ »	·····
Շամ Ինկիլիզ »	·····
Կէօղ թաշը » օգկա	·····
ԳԱՖՎԷ	
Գաբօ ֆինօ 0/0 »	960--1000
Իքինճի » »	910--950
Իւչիւնճի » »	870--900
ՁԻՎԻՏ	
Ինկիլիզ »	112--116
Մատրաս »	·····
Գրմըզ »	60--62
Պիպէր Լօնտրա Մարսիլիա »	8½
ՆԸՀԱՏԸՐ	
Ինկիլիզ	8½
Մըսիր ֆէճնուպ էօգ »	·····
Թէնեքէ + Նշան չինֆիթ սանտըգ	445--450
Ամերիկա բոմ 1070 սրմ 1 կալէն	20--21
Ինկիլիզ »	22- 23

ԷՄԹԱԱՅԻ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

18 · ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Թիֆթիք սէրկէմ օգկա	8½--10
Ֆիլիկ էնգարէ »	25--26
Ճէհրի »	8--9
Պալ մամուշ »	23
Մալը սիսակ »	9--10
» ապլագ »	·····
Քիմիք եարբագ »	21--22
» սարը »	·····
» ֆիտէ ֆէճնուպ էօգ »	·····
Ապուր ճէմ » »	6--7
Ակիտն »	260--270
Սուսամ »	3
Խամ փամուգ Իզմիր »	·····
» Հասբըզը Մըսիր »	·····
Սըզըր կէօնիւ »	10--11
Տօն եաղը Ամատօլու »	8½--9
Մահմուդիէ Ամատօլու »	·····
» Հալէպ »	·····
Քէզք պոյա » գնթը	300--350
Փալամուտ գօրուգ »	·····
» զրզալանմըշ »	·····
Եաբաղ Ռումէլի »	300--310
» Ամատօլու »	260 -275
» եայդանմըշ » օգկա	10--11
Զիմբիր տարալա ֆէճնուպ էօգ »	·····
» Ամատօլու » »	·····
Թաղչան տէրիսի 0/0 ատէտի	205--210
ՀԱՅԻՐ (ԻՓԷԿ)	
Պուրսա սէլէ Թէֆէ 610 սրմ	·····
Տէմիրճէշ » »	·····
Պիլէճիկ էթրաֆը »	345
Կէմրէ » »	337--338
Իրմիք գըսա »	328
Աֆիոնա գըսա »	·····
Սուա բաղարը	308--313
Ուզուն գալա բաղարը քէօյ	320
Թէքնօվա Ռումէլի » օգկա	·····
Էսքիշէհիր »	·····
Տիմոթեօգա »	·····
Փիլիպէ »	·····
Կէրասիմ »	·····
Հարքէօյիւ »	·····
Ճէմ եկլաղէ »	·····

ՁԱԽԻԼԷ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 18

Թաղան սէրթ քիլ	·····
Ակօթ » »	·····
Գրբամ » »	·····
Օտէսսա » »	·····
Խամպիլ » »	·····
Գալաս » »	·····
Ռումէլի Պալքրգ վէ պուրղազ »	56--59
Գալաս 1 գրըլճա »	·····
» 2 » »	·····
» 3 » »	·····
Իպրայիլ 1 » »	·····
» 2 » »	·····
» 3 » »	·····
Ռումէլի Պալքրգ վէ Պուրգազ »	53--55
» 2 » »	·····
» 3 » »	·····
Օտէսսա » »	·····
Ակօթ » »	·····
Սամսուն » »	57 -60
Գալաս գօգօրոզ (մաքը պուղտայ) »	·····
Ռումէլի օսմանլը մալի ուֆագ տանէ »	33--34
Ադրիա Գէպրբզ »	25--26
» ռումէլի վէ Իսկէնտէրիսէ »	23--24
Զավտար »	·····
Ռումէլի քէթէն Թանուտու »	45--46
Ամատօլու » »	·····

Պալատէ զլեքը օլունան սէրթ վէ գրըլճա պուղտայլարտան 181·000 քիլէ մէվճուտ պուլունուր։

ՄԷՃՄԱԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէօյուք Եէնի խանտա · Թիւլկէնճեան Յովակիմ աղա։
ԻԶՄԻՐ · Սիմճեան Յովհաննէս աղա · Սահաթճը։
ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Աֆքէրեան Գէորգ աղա։
ԱՏԱՆԱ · Բալամուտ օղլու Յակոբ աղա։
ՊԻԼԷՃԻԿ · Տէրգաւիթ օղլու Պետրոս աղա։
ԳԱՅՍԷՐԻԷ · Սէլեան Յովհաննէս աղա։
ԷՆԳԱՐԷ · Սիրեօր ճիւղանի Լէօնարտի։
ԷԿԻՆ · Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ԿԷՅՎԷ · Երամեան Սարգիս աղա։
ՄԱՐԱՇ · Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։

ՄԻՒԼԼԻՔԻ ԴԱՔԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԻԱՆԵԱՆ